

MAGYAR KURIR.

Nr. 4.

Indult Bétsből, Kedden, Julius' 13-dikán, 1830.

B é t s.

A' Felséges Tsászár a' közelébb mult Kedden estve bėjövén a' Fővárosi Ts. K. Palotába Schönbrunból, más nap reggel Audientiat méltóztatott adni, mellyen igen számosan jelentek meg. Ö Felségek a' Fels. Tsászár és Fels. Tsászárné Julius 7-dikén Schönbrunnból Bädenbe mentek egynehány hétre.

Felséges rendelésnél fogva a' meghalálozott Nagy Britanniai Királyért IV György Ö Felségéért 16 napig Udvari Gyász fog felvétetni, úgymint Jul. 9-dikétől kezdve 8 napig mély gász és tovább 8 napig úgymint Jul. 24-dikéig fél gyász.

Ö Ts. K. Felsége méltóztatott Mgs ifjabb Gróf Vásonkői Zichy János Urat a' N. Msgú Magyar Udvari Kamaránál Titoknokot Ts. K. valóságos Kamarássá kegyelmesen kinevezni.

N a g y B r i t a n n i a,

London Jun. 30-kán. Midön az új Király Jun. 26-kán az uralkodást felvénne, a' St. James Palotában öszvegyült tagjai előtt a' titkos tanátsnak, a' következő Nyilatkozatást mondta: „Mevagyok felöle győzettel, hogy az Urak tellyes részt vesznek szomorúságomban annak a' Monarchanak elvesztésén, kinek mint Regensnek és Királynak Auspiciumi alatt, Anglia a'

háboruban régi hírét és ditsőségét fenn tartotta, hosszas ideig boldog békeséggel élt — és a' külső hatalmasságoknak barátságával tiszteletével és bizodal-mával birt. Azon a' veszteségen kívül, mellyet Én az Urakkal és mind azokkal kik ennek a' kegyes és kegyelmes Királynak igazgatása alatt éltek, közösen szenvedek — fájlalnom kell Nékem egyszersmind egy szeretett és szerető testvérnek halálát is, kivel Én kitsiny gyermekéemtől fogva a' legszívesebb és szakadatlan barátságban éltem, és a' kinek kegyelmének és jóakarátjának olly sokkal tartozom. Én, minekutánna életemet hazámnak szolgálatjában töltöttem és — a' mint Magamnak hízelkedem — mindenkor mint a' Királynak leghívebb jobbágya és szolgája tselekedtem, imé most a' mindenható Istennek kegyelméből ennek a' nagy bizodalomnak igazgatására hívatattom. Megesmértem tökéletesen a' nehézségeket, mellyekkel Nékem küszködnöm kell; de bírok azzal a' nyereséggel, hogy az én tisztelt Atyám' és az én szeretett 's most kimult testvérem' viseletének tanúja valék; és bizodalommal számot tartok a' Parlamentnek tanátsára, segedelmére és buzgó együtt munkálkodására, minden törekedéseimben és iparkodásaimban, hogy, az Isteni gondviselésnek segedelmével, a' törvény szerént fentálló Reformata Valást feltartsam, Népem minden rendjei-

nek jussait és szabadságait megoltalmaz-
zam, és az ő jólléteket 's boldogságokat
előmozdítam.“ — A' titkos tanács tag-
jainak léérésére, méltóztatott Ő Fge meg-
engedni, hogy e' Nyilatkoztatás
közönségessé tétessék.

Ugyan azon a' napon Norfolk
(Katholikus) Hertzeget, a' Király a' tit-
kos tanácsnak tagjává kinevezte. — A'
Felső Háznak ugyan az napi Ülésé-
ben a' Lord Cancellarius (az Elölülő)
és a' jelenlévő Lordok Vilhelm Király-
nak hívségére felesküdték. Az Alsó-
Házban, noha a' Szólló (Elölülő)
jelen volna, a' hódoló esküvés le nem
tétethetett, mivel a' Lord-Steward,
ki előtt kell a' hit letételnek megadni,
nem jelent meg Windsorból három
órára, a' mikor t.i. az Ülés kezdődött.
Brougham Úr erőssen feddé Lord-
Stewardnak ezen késedelmezését,
mint tiszteletlennek látszó viseletet a'
Ház eránt. Emlékezetet tett egyszer-
mind a' megholt Király felől kibotsátott
sok Bulletineknek titkolódzó és botrán-
koztató homályossága felől is. Erre a'
tárgyra vissza fog térni Brougham
Úr, a' mint mondotta.

Jun. 28-kán az úgy nevezett tzi-
mer-király (Nayler Úr), a' régi
szokott tzerimoniával, IV Vilhelm Ki-
rályt elsőben a' St. James Palota udva-
rán, annakutánna a' Fő Városnak kü-
lömböző piatzain, dob 's trombita szó-
val, kikiáltotta. Midőn a' tzi-
merkirály a' Palota Udvarában a' hirdető nyilatkoz-
tatást olvasná, a' Király a' Palota abla-
kából mutatta magát; jobbjára felől állot-
tak Cumberland és Gloucester
Kir. Hertzegek és Hg Wellington,
baljára felől Sussex Kir. Hertzeg és a'
kis Cumberland György Hertzeg. A'
tzi-merkirálynak erős hangját, a' népnek
örömlármája és Eljen kiltáltásai úgy
elnyomták, hogy egy szavát sem lehe-

tett megérteni. Ő Fge magát több ízben
meghajtotta.

29-dikben a' Parlament két házaihoz
a' következő Királyi Izenet vitetett:
Vilhelm Rex. — A' Király meg va-
gyon győzött, hogy a' Lordok (Kö-
vetek) Háza azt a' veszteséget, mellyet
Ő Fge, es az Ország néhai Ő Fgének
IV Györgynek felséges bátyjának ha-
lála által vésztett, tellyes mértékben ér-
zi, és hogy a' Lordok (Követek) Háza
osztozik abban a' mély szomorúságban,
mellybe Ő Fgét ezen szomorú történet
merítette. — A' Király midőn az Ülés-
nek régolta tartását és az Ország-tiszti
foglalatoságoknak állapotját érett meg-
fontolás alá vészi, nem kívánja, hogy a'
tanácskozásnak valamely új tárgya —
mellynek elhalasztásából az Országos-
szolgálatra hátramaradás nem következ-
hetik — szóra hozattassék. Ő Fge, sze-
meit a' törvénynek rendelkezésre függesz-
ti, mellyben a' Parlamentnek megosz-
lattatása rendeltetik, kevés idő alatt a'
Királynak halála után; és minthogy Ő
Fge abban a' gondolatban vagyon, hogy
a' közönséges Illendőségre és az Ország-
nak Intereszszéire nézve jó lészen mi-
nél előbb egy új Parlamentet hív-
ni egybe: ajánlja ennél fogva Ő Fge a'
Háznak, hogy a' Status-szükségeknél
meggyőzéséről a' szükséges gondoskodást
tégye meg azon időre, melly a' mosta-
ni Ülésnek bérekesztése és egy más Par-
lamentnek öszvegyülése között el fog tel-
ni.“ — Midőn ezen Királyi Izenet, —
mellyet a' Felső Háznak Hg Wellington,
és az Alsó Háznak Peel Úr vit-
tek meg — felolvastatnék, a' Felsőház-
ban Hg Wellington Motiot teve egy
Fájlaló- és Szerentséltető-Fel-
írásnak készítésére a' Királyhoz, melly
is köz akarattal elfogadtatott. A' Kir.
Izenetnek második része felett való ta-
nátskozás más napra elhalasztatott. —

Az Alsó Házban hasonló Felírásnak készítésére Peel Úr teve motiot; javallatját a' Ház egy akarattal elfogadta.

30-dikban a' Kir. Izenetnek második része (mellyben a' mostani Parlamentnek megoszlattatása jelentetik, és az új Parlamentnek egybegyűlhetéséig szükséges Országosköltségekre megkívántató summáknak megadása kívántatik) heves vitatásokra adott alkalmatosságot. A' Ministereknek nagy hartzot kelle vívniok, míg győzedelmesek lehetének. Az Oppositio (mellynek fejei a' Felső Házban valának: Lord Grey, Goderich, Eldon, Londonderry 'sa't., az Alsó házban: Lord Althorp, Palmerston, Huskisson, Brougham 'sa't.) azt sürgette, hogy e' tárgy későbbre halasztván, mindeneknek előtte a' Régenséget illető kérdés (arra az esetre, ha a' mostan Uralkodó Felsőség meghalna) döntettség el a' mostani Parlamentben. Hoszszas és tüzes Vitatások után, az Oppositionnak ezen kívánsága a' Felső házban 100 voksal 56 ellen, az Alsó Házban 185 tel 139 ellen félre tétetett. — Midőn ekkor az Alsó házban, Lord Althorp javallaná, hogy az említett kérdés későbbben vétettség fel, Brougham és Peel Úr között rövid ugyan, de igen heves szóváltás támadt. Egyébaránt ez a' javallat is 193 voksal 146 ellen visszavetett. A' ház reggeli 3 órakor eloszlott.

Hg Wellington Jun. 29-kén kiment Bushy-Parkba a' Királyhoz audientziára. — Marquis Conyngham (Lord-Steward) tisztjéből elbocsátatott. A' Király megizente neki, hogy szolgálatjára nintsen többé szüksége.

A' megboldogult Királynak IV Györgynek utolsó óráiról, a' Times Jun. 28-káról ezt írja: „Ő Felsőségnek

halálát akkor éjtszaka (26-dikra viradóra) még nem várták. Midőn a' Király az előtt 14 nappal állapotjának veszedelmére figyelmetessé tétetnék, nyugodtan monda: „Légyen meg az Úrnak akaratja!“ Az utolsó hétben igen keveset beszélt a' Király, és hangja olly gyenge volt, hogy alig lehetett érteni. A' hivatalos dolgok hallása igen kedvetlenítette. Az utolsó tsötörtökön egy új veszélyes Symptoma jelent meg, a' vérpökés; a' kipökösött vérnek bőségéből megtetszett, hogy Véredénynek kellett megrepedni. A' Király felette ki volt merítve, és ilyen állapotban a' legkissebb vérvesztésnek is természetesen igen ártalmasnak kelle lenni. Pénteken éjjel, 11 órától 3 ig szunnyadozni látszott Ö Fge, de nyughatatlanúl; szemeit felfelnyitotta és a' köhögés nagyobb fájdalmára esett mint különben. A' Király az ágyban feküdt, midőn a' halál közeli-tett. A' közel álló Page felemelte a' Királyt az ágyból parantsolatjára, mellyet neki újjával adott, és a' nyoszolya szélénél álló karos székbe tette. Szemei merőek lettek, ajkai rángatództak, és ájulásba esni látszott. Az Orvosokért kifutottak; és az asztról repülő-sót, Kolóniai vizet és más izgató szereket kaptak elő. Ebben a' pillanatban, kezét melljéhez emelvén, monda a' Király töredezett hangon: „Óh Istenem! meghalok“ és két pertzenet mulva utánna tette: „Ez a' halál.“ E' volt Ö Fgének utolsó szava, de a' mellyet már tsak a' legközelebb álló Page hallott, kinek vállára fejét a' Király hajtotta. Szombaton reggel 3 óra után éppen 13 minutumkor mult ki Ö Fge. Az Orvosok, a' mint halljuk, nem voltak jelen a' kimulás pillanatjában, azutánvaló pillantásban jöttek és a' lelektelen testet egy nyugvó ágyra helyhezteték; ők, noha a' veszedelmet előre ellátnák, illy közel lenni a'

véget nem vélték. Ő Fgének ortzáján a' halál után, görts-rángatódzásnak nyoma legkissebb sem látszott, és így a' halálnak fájdalmatlannak kellett lenni. A' mellje és hasa fel volt fúvódva, a' lábai is, a' test egyébütt rendkívül öszve esve és elsoványodva. — A' holt testnek a' Parádé-ágyba való kitétele' napjai még nintsenek tudva. Maga a' temetési pompa Jul. 13-kán vagy 14-kén fog lenni. — (A' megboldogult Király született Aug. 12-kén 1762. Regens lett 1810-ben a' thronusra lépett 1820-ban.)

Frantzia Ország.

Paris Jul. 2-kán. A' Nápolyi Király és Királyné Jun. 30-kán elhagyták Párist, és haza felé útnak indultak.

A' Kerületi Választó-Collegiumoknak 198 Követei már mindnyájan tudva vannak; 58-an közzülök Royalisták, a' többiek Liberalisok. — A' Megyékbeli Collegiumokban a' Választások Jul. 5-dikán kezdődnek, kivévén ama 20 Megyéket, mellyekben — a' mint tudva van — a' Választás Jul. 19-kére elhalasztatott.

Egy Warin nevű ember Párisban Piksziseket készít, mellyeket ő Választó-Piksziseknek nevez. A' pikszis fedelének egyik felén látszik a' fényes Nap, 's körülte a' 221 Követeknek nevei, kik a' (Martiusi) Felírás mellett voksoltak; másik felén vagyon a' fogytán lévő Hold felhőkben rejtezve azoknak a' 181 Követeknek neveivel, kik a' Felírásnak ellene adták voksaikat. A' pikszisek egy levél papírosban vannak takarva, mellyre a' Felírás és a' Királynak minapi Nyilatkoztatása ki vannak nyomtatva. A' Politzia ezeket a' Piksziseket elszedette.

Az Expeditionalis táborból, Gróf Bourmontnak a' Fő Vezérnek az itt alább következő két új levelei érkeztek a' Ministeri tanátsnak Elölülőjéhez Polignak Hertzeghez:

A' Sidi-Ferrutsi táborban
Jun. 22-dikén 1830.

„A' Jun. 19-diki ütközet óta az ellenség tsupán egyes tsapatokban mutatja magát. Bizonyosnak látszik, hogy az Arabsoknak nagy része eltavozott, a' Törökök Algir falai közzé vették magokat, és köztök nagy egyenetlenség's háborúság támadt. Illyen körülállások közzött nem késedelmeznék a' táborral előnyomulni, ha az ostromiszereknek's ágyúknak vonására megkívántató lovak a' szárazra ki volnának szállítva. A' hajóknak, mellyek azokat hozzák, még 13-dikban meg kellett volna a' Palmái öbölből indulni, de a' délnyúgoti szelek miatt 18-ikig ott kellett maradniok. Az óta tsak nem szakadatlan szélszűnet uralkodik és a' hajókból semmit sem láthatni. En úgy gondolkoztam, hogy Algir városának körül fogattatását addig ne parantsoljam, míg bizonyosok nem lehetünk benne, hogy az Ostromot a' hadiszerekben való fogyatkozás meg nem szakasztja, és eleség, 30 napra való bizonyos lesz. —

A' mondott reménytelen elkésés mellett is, elkezdődött az Ostromló Párknak vitele. Talán elég leszsz a' Tsászárvarnak (Algir alatt) megtámadására szükséges számu és mennyiségű ágyúkat és hadiszereket kiszállittatni Sidi Ferrutsban; mivel okunk vagyon hinni, hogy ezen Váratkának megvétele után, sőt talán elébb is, a' hátulról békerített ellenség kéntelennek fogja magát látni az Algirtól keletre eső Battériákat elhagyni; melly esetben az Ostromló Párknak többi részét, közel a' nevezett helyhez, kirakhatnánk a' szárazra. Innét az

ostromlószereknek elszállítása az Ostrom-helyhez nagyobb hamarsággal eshetnék. — A' tábor, 19-dike óta, helyét nem változtatta. Staoneli és Sidi Kalef, melly helyek a' földabroszokban felvannak téve, nem hasonlíthatnak az Európai helységekhez; épületek itt nincsenek. Hihető, hogy az Arabsok az itt lévő kútaknak jó vize által ideszoktattatván, sátoraikat itten gyakorta felütik; és ez az oka, hogy az Utazók's Geographusok e' helyet helység gyanánt felteszik. Eleinte némelly Algirban sok ideig lakozott személyeknek szava után azt hitük, hogy Staoneli volt az, a' hol mi az ellenség táborát elnyertük; de a' távolságoknak egybehasonlítása és az Algirt övedző kertekhez tartozó némelly épületeknek meglátása, kétséget támasztottak ezen tekintetben. Most már, az elfogott Arabsokat is megkérdezvén, bizonyosok vagyunk benne, hogy a' győzelem helye Sidi-Kalefnek neveztetik, és így a' Jun. 19-diki ütközetet erről kell nevezni. Azon hely, mellyet Berthezene és Loverdo Osztályai elfoglalva tartanak, éppen két egyenlő részre osztja a' Sidi Ferruts és Algir között lévő távolságot. — Túl a' táboron megszűnik a' tserje. Fige, szederj- és Olaj-fákat találni, de kevés számmal. A' föld majd mindenütt fedve pálma-fenyővel, míveletlen, de minéműsége bizonyítja a' mit termékenységéről a' régi História emlékezetben hagyott. — Sidi-Kaleftől egy kis (frantzia) mföldnyire Algir felé, egy mosolyó és jól művelt mezőség nyílik. Ott a' tábor sok gyümölcsöt és veteményt fog találni. — Berthezene és Loverdo Generalisoknak, és Lahitte Marsalnak tudósításait vettem — és belőlök látom, hogy a' 19-diki veszteség nagyobb mint először gondoltuk. Az elestek száma az első Osztálynál 44, a' másodiknál 13;

a' Sebeseké az elsőnél 344, a' másodiknál 110; és az Artilleriánál 10. Ezeket mindnyájokat kisfegyvertűz (puska-tűz) ejtette sebbe; az ágyúit az ellenségnek a' mi Batteriáink mindjárt a' tsata elején elhalgattatták. Ezt a' Resultatumot annak az ügyességnek, mellyel Marsal Lahitte az Artilleriát igazgatta, a' Kanonirok vitézségének és lövéseik ritka pontosságának lehetköszönni. Ezt a' bizonyosságot nékiek az egész tábor megadja. (Itt következik a' magokat megkülömböztetett tiszteknek elszámlálása — Hadnagy Delamarre, Kapitány Lelièvre, Hadnagy Vernier; Foucheres, Horric és Mounier Obersterek'sa't. — és a' Gondviselő tisztségnek megdítsérése.) — Vagyon szerentsém a' Félszigetnek és az azt kerítő erősségeknek Plánumát Exczádnak megküldeni. Ezt a' munkát (t. i. a' Sidi Ferrutsi Félszigetnek erősséggé lett tsinálását) Filhon Kapitánynak felügyelése alatt a' Táborhoz adott Ingenieur-Geographusok, és a' General Stábnak némelly tisztjei vivék ki. — Vagyon szerentsém 's a' t. Gróf Bourmont."

Sidi Kalef Jun. 25-kén 1830.

„Volt szerentsém utolsó levelemben előadni azon okokat, mellyek nem engedték, hogy a' tábor Sidi Kalefből elébb vigyem. Veszteglésünk az ellenséget reménységgel ketsegtette. 24-dikben nap feljöttével megjelentek a' Törökök és Arabsok, hosszú Frontban kiterjeszkedve, és nem tsekélyebb rendben mint 19-dikben. — Minden rendelkezéseket megtettünk, hogy az első megtámadás által két mföldnyi helyet elveszítsenek; és ezek a' legnagyobb pontossággal tellyesítették. Berthezene Osztálya és Loverdo Osztályának első Brigádája egy Batteriával előnyomultak. Az ellenség, mihelyt Bataillonjaink a' tábor előtti síkságra kiértek, futásnak

eredett. A' Frantzia Seregek nagy gyorsasággal keresztül mentek a' síkságon. Mintegy 6000 ölnyi távolságra a' táborból, megváltozik a' mező színe, a' föld dombosabbá leszen, és az ember egy halmos környéket ér, mellyen Algir és kertjei fekszenek. Számos épületeket láthatni; a' szőlős-kertek, gyümölcsfák, mellyek a' földet fedik, Európának legtermékenyebb és legjobb mívelt földjeire emlékeztetnek. — Azt lehetne vala gondolni, hogy az ellenség seregei azon számos gátoknak háta megett, mellyeket egy ilyen fekvésű föld nékik oltalmul ellenünk ad, hatalmasan fogják magokat védelmezni; de bátorságokat elvesztvén, sehol meg nem állapodtak. Azt hívém, hogy ezen környülállást használnom kell, e' dombos földnek hirtelen hátrahagyására; és a' Frantzia seregek el is érték csak hamar a' határt, melly azt a' sík földtől elválasztja. Itt megállottak, egy mély völgy választotta őket az ellenségtől, melly valahára tsakugyan megállapodott egy velünk szemközt eső halomnak tetején. Az Artilleria az útnak nehézségeit szokott gyorsasággal meggyőzte, és Batteriába állott. Nehány nagy Praecisióval lött gránátok az ellenség csoportját hirtelen elszélesztették. A' Törökök attól féltek talám, hogy mi őket a' várba — mellytől nem valánk messzebb 4—6 ezer ölnyre — fogjuk bé üzni. A' honnét a' puskaporos magazint, melly annak a' halomnak, mellynek ők a' gerintzén állottak, oldalában volt állítva — a' levegőbe repítették. A' feldurranás rettenetes volt; a' sűrű füst oszlopok, mellyek 100 ölnyi magasra nyúltak és az Afrikai napnak sűgárait visszavelettek, pompás nézőjátékot adtak a' tábornak. A' felvettetés semmi szerentsétlenséget nem okozott. — Két Eskadron Vadász kísérte a' gya-

logságnak mozgásait, de az ellenségnek sebes futása és a' földnek egyenetlensége nem engedték nékik az ellenségnek üzését. — Ágyúja az ellenségnek nem volt. Talám által látták, hogy magokkal ágyút hozni annyi lenne, mint azt nekünk hozni. A' hartzra tehetetlené letteknek száma kevés; tiszt, egyetlenegy vagyon veszedelmesen megsebesítve, és ez a' második azon négy fíjaim közül, kik engemet Afrikába követtek. Reménylem, hogy életben megtartathatik Királyának és hazájának további hű szolgálatajára. — A' tsata napján 400 ökör jutott 'sákmányunkba, ez által a' tábornak hús-elesége 8—10 napra való leszen.

„Az alatt míg a' tábor tsatazott, megszűntek a' Nyúgoti szelek, mellyek a' Palmái Öbölből 18-dikban kiindult Hajó-tapatot a' nagy tengeren hátrataroztatták. A' hajók a' mult éjjel a' kikötőbe megjöttek. A' kiszállás ma elkezdődött, 's megesik akadály nélkül. Jun. 14-dike óta a' közösülés a' Tábor és Flotta között mindenkor szabad volt; még azokban a' nagy szélveszes napokban is, mellyekről Exczádat tudósítottam, félbeszakadatlan volt. — Az egyes lövöldözés (tirailleur) ma is foly. A' Törökök nagy számmal mutatták magokat, az Arabsok ritkábbak mint a' feljebbi napokban. Úgy látszik nem annyira azt forgatják elméjekben, hogy ütközetbe szálljanak, minthogy egyes embereket (különkapván) megtámadjanak és holmijektől megfoszszanak.

„Készülünk az ellenséget holnap reggel megtámadni. — Vagyon szerentsém, 's a' t. (Aláírás)

Gróf Bourmont.

A' Moniteur a' következő telelegرافي tudósítást közli Jul. 4-dikén.

Sidi Ferruts, Jun. 28-dikán 1830.

Duperré V. Admirál Ő Excjához
a' tengeri Ministerhez.

„A' mi táborunk előjáró tsapatjai tsatáznak az ellenséggel, a' melly az ügy nevezett Tsászarvár előtt sántzba vette magát; és ennek megtámadása legközelebbi foglalatossága léssen seregünknek.“

Egy Párisi liberális Újságlevelél szép dítséretekkel magyarázta Gróf Bourmont Vezér Generálnak utóbbi tudósítását, mellyet feljebb közlöttünk, 's azt teszi utánna, hogy több privat levelek is jöttek az Algiri táborból Párisba, mellyekben a' Tisztek a' Fő Generál bölts rendelkezéseit egészen helybenhagyják. — Végre ezt írja ez az Újság: „Azt a' mit Gr. Bourmont a' fiáról ír, — ki az Attya mellett Adjutáns, és halálos sebet kapott a' melljén, — nem lehet érzékeny részvétel nélkül az Attya leveléből olvasni, az a' rövid előadás olly egyszerű és szívreható, hogy az bennünket minden fegyverünkben kivetkeztetett és részre nem hajlásra kényszerít. Bizonyosnak mondják, hogy midőn a' Király a' Gen. Bourmont tudósításában ezt a' helyet olvasta, könybe lábbadtak szemei, 's tulajdon kezével írt vigasztaló levelet a' megsebesedett ifjú Bourmont Amadé Édes Annyának.

A' Genuai Újság több privat leveleket közöl Algirből, mellyekből ezek említést érdemlenek. — Minekutánna az ellenség táborát Stunelinél elfoglaltuk, 's ott tsak 6—7 száz embert hagytunk, annak oltalmára, az Arabsok azt újra el akarák foglalni, Jun. 24-dikén, 's egyesítvén magokat a' Törökkel 'sa't. 35 ezer emberrel közelítének a' hely felé; de a' mi táborunk megelőzte őket és reggeli 2 órától fogva estveli 7 óráig szüntelen verekedtek velek, úgy hogy nagyobb része az ellenség seregének vagy sebbe esett, vagy a' tsatában elhullott.

A' Tsászarváról azt beszéllik az elfogattattak, hogy az alatt körös körül minák vannak, 's ha elvétetnek seregünk által egyszerre felvetteté azt az ellenség. Jun. 25-dikén az ellenség, mellyel verekedtünk 55—60 ezer emberből állott, a' Frantziák legfeljebb 28 ezeren voltak. Az ágyúink 's kartátsaink nagy pusztítást tettek az ellenség között; a' Congrèvrakéták pedig a' pusztításon kívül véghetetlen zürzavarba hozta az Arabs lovasságot, 's elragadta a' lovasokat.

Egy Frantzia, ki az Algiri Dey szolgálatjában volt mint Oberster, módottalván az elszökésre, által jött Gróf Bourmonthoz, 's jelentette magát, mint fogoly. Ő, monda a' Fővezérnek, született Frantzia, és in contumaciam halálra volt hazájában ítéltetve, a' honnan ez előtt 29 esztendővel azért szökött el; most pedig a' végre jelent meg, hogy fontos dolgok felfedezése által, hasznot tehessen, ha hogy a' Generál kész lenne érette a' Királyhoz folyamodni kegyelemért. Megnyervén ezt a' Gróftól fellelte fontos dolgokra tette Soli és Oberster *) (ez a' neve a' szökevénynek, a' ki Toulonfi) a' Generált figyelmetessé, 's leirván a' minákat, mellyek a' Tsillagvár és a' Tsászarvár alatt készültek, még más sokkal fontosabb dolgokat is fedezett fel.

M a g y a r O r s z á g.

Thuróc Sz. Mártony Júnus
30-dikán. E' folyó hónap 16-dikán. T.'s

*) Soli és azzal vádoltatott, 1801-ben, hogy részes volt Gas Aszszonyság megölésében, és mezei jószágának kirablásában, Toulon mellett Sz. Nazaróban. Három társai akkor halálra ítéltetettek, ő pedig elszökött.

T. Thúróczyi Evangelikus Ágostai Vallást követő Esperestség által az ide való Parochiális házában tartatott Köz-Gyűlés alkalmával, minekutánna Tekintetes Nemes Nemzetes 's Vitézlő Neczpáli Justh Gábor Úr számos T. N. Vármegyék Főbb Táblabírája még Böjt elő havában történt halála által, a' fent érintett Esperestség Inspectori hivatal megüresült, arra három személyek olly végzéssel candidáltattak, hogy mindegyik az érdeklett Esperestséghez tartozó Eklezsia a' három candidált személyek között egyikére külön szavát adja meg, 's a' kinek eképpen legtöbb szava leszen, az Esperesti Inspectorrá választassék; — egyszersmind pedig e' véghez mái napon történt Esperesti Köz-Gyűlés tartása ide rendeltetett, mellyen, minekutánna Tekintetes Nemes Nemzetes és Vitézlő Ruttikai 's Kostyáni Ruttkay Károly Úr, több T. N. Vármegyék első között Táblabírája, 's a' Thúrócz Vármegyei Útak Fő Igazgatója fent érdeklett Hivatalra választatott, — egy fényes, mind a' két Evangelikus Világi t. i. és Papi Karból rendelt Kiküldöttség által, — annak el fogadására megkérettetvén, azt csak ugyan mindnyájok közörömére el is fogadta.

Pesten a' Királyi Universzitásnál TT. Zetelaki Sebestyén Gergely Úr, Magyar országon, 's az Erdélyi Nagy-Fejedelemségben hites Ügyvéd, Julius' 2-dikán emelteték szokott szertartásokkal minden Törvények' Doctorságára, minekutánna a' szoros próbatételeket kiállotta, 's végre említett napon a' R. Universzítás' nagy palotájában, számos Tudósok' jelenlétében, tudományos Vítasait igen dítséretesen elvégezte. A' többi felvett tárgyak között nevezetesen a'

Székelyek' örökségét, osztzkodását, jusait, és nemesi szabadságát olly bő történelmi, és törvényi ismeretekkel fejtegeté; az ellenvetésekre kivált az Erdélyi Törvény-könyvekből olly számos és erős bizonyítványokat horda elő, hogy a' jelen voltak közül többeket, kik illyeneket még nem hallottak, meglepne. Ertekezését is ez alkalmatosságra ugyan azon tárgyról készítette, t. i. „De jure municipalibus Inclytæ Nationis Siculicæ“, melly ugyan még kéziratban vagon, de idővel azon kis nemes Nemzet díszére, és sokak' tanúságára világot fog látni.

Alólírt Gróf Széchenyi István és maga nevének kimentésére azokat, a' kik „Hitel“ fordítójának a' nevét kívánnák megtudni, Wigan Oltó, Pesti Könyvároshoz azon kinyilatkoztatással útasítani bátorodik, hogy a' Lipsiai német fordítást magáénak annál kevesebbé esmerheti el, mert forróbban szereti édes Hazáját, mintsem hogy azt illyen hibás fordításokkal a' tudós német közönség előtt alacsonyítani akarta volna. Egyébiránt pedig Herderrel tart, és nevének kitétele által mindenkor elesmeri szülöttjét.

Dr. Cseremiszy Miklós.

A' pénz folyamata Julius' 12-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	100 3/5
Az 1820-béli sorsosok,	184 3/8
Az 1821-béli hasonlók,	154 3/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	64 5/8 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	1363 2/5 for. ton,
Conv. Pénzben	